

คำซ้ำที่มีหน่วยเสียงอื่นซ้ำกัน

คำซ้ำที่จะพิจารณาในบทนี้เป็นคำซ้ำซึ่ง ซ้ำเสียงพยัญชนะต้นกับสระ ซ้ำเสียงสระ ซ้ำสระกับพยัญชนะตัวสะกด และซ้ำเสียงพยัญชนะตัวสะกด

คำซ้ำประเภทนี้ทั้งในภาษาไทยและภาษาเขมร ปรากฏเป็นจำนวนน้อย หรือ ข้อมูล บางประเภทก็ไม่ปรากฏในภาษาใดภาษาหนึ่งเลย เช่น คำซ้ำเสียงพยัญชนะตัวสะกดในภาษาไทยเป็นต้น โดยเหตุนี้ จึงไม่สามารถนำมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบโดยละเอียดได้ จึง เพียงแค่เสนอข้อมูลพร้อมทั้งข้อสังเกตบางประการที่ปรากฏในภาษาทั้งสองเท่านั้น

10.1 คำซ้ำที่ซ้ำเสียงพยัญชนะต้นกับสระ

10.1.1 คำซ้ำที่ซ้ำเสียงพยัญชนะต้นกับสระในภาษาไทย

10.1.1.1 คำหลักเป็นคำพยางค์เดียว

คำซ้ำที่มีคำหลักเป็นคำพยางค์เดียวในภาษาไทย มีเสียง พยัญชนะต้นกับสระ ของคำหลักซ้ำกับพยัญชนะต้นกับสระ ของคำสร้อย เสียงพยัญชนะต้นกับสระ ที่ซ้ำกันและพยัญชนะตัวสะกดที่คู่กัน มีดังนี้ คือ

เสียงพยัญชนะต้นกับสระซ้ำกัน	เสียงพยัญชนะตัวสะกดที่ปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
phlɿ: - phlv:	t - n	<u>/phlɿ:t - phlv:n/</u>
khɿ: - khɿ:	t - n	<u>/khɿ:t - khɿ:n/</u>
khlɿ: - khlɿ:	p - m	<u>/khlɿ:p - khlɿ:m/</u>
ma: - ma:	k - y	<u>/ma:k - ma:y/</u>
nɿ: - nɿ:	p - m	<u>/nɿ:p - nɿ:m/</u>

เสียงพยัญชนะต้นกับสระซ้ำกัน	เสียงพยัญชนะตัวสะกดที่ปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
yǝ: - yǝ:	k - n	/yǝ:k - yǝ:n /
yǝe - yǝe	m - n	/yǝem - yǝen/
sá - sá	k - y	/sák - sáy/
hǝ: - hǝ:	∅ - m	/hǝ: - hǝ:m/
hǝ: - hǝ:	m - ∅	/hǝ:m - hǝ:/

10.1:1:2 คำหลักเป็นคำสองพยางค์ !

คำซ้ำที่มีคำหลักเป็นคำสองพยางค์ ในภาษาไทย มีเสียงพยัญชนะต้นกับสระของคำหลักซ้ำกับพยัญชนะต้นกับคำหลักของคำสร้อย เสียงพยัญชนะต้นกับสระที่ซ้ำกันและมีเสียงพยัญชนะตัวสะกดที่คู่กัน ดังนี้ คือ

ก. คำหลักเป็นคำสองพยางค์ พวกที่ 1

เสียงพยัญชนะต้นกับสระซ้ำกัน	เสียงพยัญชนะตัวสะกดที่ปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
khlá:p - khla:	y - ∅	/khlá:p'khlá:y - <u>khlá:p'</u> <u>khla:</u> /

¹คำนี้อนุโลมเข้าเป็นคำ 2 พยางค์ พวกที่ 1 เพราะพยางค์หน้าแม่จะมีลักษณะเต็มพยางค์มีตัวสะกดและวรรณยุกต์เช่นเดียวกับคำพยางค์เดี่ยวอื่น ๆ แต่ก็มีมักจะกล่าวอย่างไม่มีน้ำหนักร

ข. คำหลักเป็นคำสองพยางค์ พวกที่ 2

เสียงพยัญชนะต้นกับสระซ้ำกัน	เสียงพยัญชนะตัวสะกดที่ปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
pha'yú - pha'yu	? - ญ	/pha'yú? - pha'yun/
kra'cʰi: - kra'cʰ:	t - ญ	/kra'cʰi:t - kra'cʰ:ɲ/
?a'rǎ: - ?a'rǎ:	∅ - m	/?a'rǎ: - ?a'rǎ:m/
la'lí - la'lí	p - w	/la'líp - la'líw/
sa'ʔǎ: - sa'ʔǎ:	t - n	/sa'ʔǎ:t - sa'ʔǎ:n/
sa'lǎ - sa'lǎ	k - w	/sa'lǎk - sa'lǎw/

10.1.2 คำซ้ำที่ซ้ำเสียงพยัญชนะต้นกับสระในภาษาเขมร

10.1.2.1 คำหลักเป็นคำพยางค์เดียว

คำซ้ำที่มีคำหลักเป็นคำพยางค์เดียวในภาษาเขมร มีเสียงพยัญชนะต้นกับสระของคำหลักซ้ำกับพยัญชนะต้นกับคำหลักของคำสร้อย เสียงพยัญชนะต้นกับสระที่ซ้ำกัน และมีเสียงพยัญชนะตัวสะกดที่คู่กัน ดังนี้ คือ

เสียงพยัญชนะต้นกับสระซ้ำกัน	เสียงพยัญชนะตัวสะกดที่ปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
phkúə - phkúə	t - ญ	/phkúət - phkúəɲ/
prɨ - prɨ	m - y	/prɨm - prɨy/
khna - khna	n - p	/khnan - khnap/
yi:ə - yi:ə	ญ - s	/yi:əɲ - yi:əs/
sʔa: - sʔa:	t - n	/sʔa:t - sʔa:n/

10.1.2.2 คำหลักเป็นคำสองพยางค์

คำซ้ำที่มีคำหลักเป็นคำสองพยางค์ในภาษาเขมร มีเสียงพยัญชนะต้นกับสระของคำหลักซ้ำกับพยัญชนะต้นกับคำหลักของคำสร้อย เสียงพยัญชนะต้นกับสระที่ซ้ำกัน และมีพยัญชนะตัวสะกดที่คู่กัน ดังนี้ คือ

ก. คำหลักเป็นคำสองพยางค์ พวกรที่ 2

เสียงพยัญชนะต้นกับสระซ้ำกัน	เสียงพยัญชนะตัวสะกดที่ปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
pre'na - pre'na	p - l	/pre'nap - pre'nal/
ke'ku - ke'ku	h - l	/ke'kuh - ke'kul/
ke'k'a: - ke'k'a:	k - y	/ke'k'a:k - ke'k'a:y/
pe'p'ci: - pe'p'ci:	t - m	/pe'p'ci:t - pe'p'ci:m/

ข. คำหลักเป็นคำสองพยางค์ พวกรที่ 3

เสียงพยัญชนะต้นกับสระซ้ำกัน	เสียงพยัญชนะตัวสะกดที่ปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
bom'p'ci: - bom'p'ci:	t - ŋ	/bom'p'ci:t - bom'p'ci:ŋ/
soŋ'ru:ə - soŋ'ru:ə	p - m	/soŋ'ru:əp - soŋ'ru:əm/

10.1.3 ข้อสังเกตคำซ้ำที่ซ้ำเสียงพยัญชนะต้นกับสระในภาษาไทยและภาษาเขมร

ก. พยัญชนะต้นกับสระที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำไทยและเขมร เหมือนกัน 1 คู่ คือ yie ในคำไทยว่า /yieŋ - yien/ และ yi:ə ในคำเขมรว่า /yi:əŋ - yi:əs/

ข. ตัวสะกดที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำไทยและเขมร เหมือนกัน

1 คู่ คือ t - n ในคำไทยว่า /phlɯ:t - phlv:n/, /sa'ʔá:t - sa'ʔá:n/ และ
คำเขมรว่า /sʔa:t - sʔa:n/

ค. เสียงสระในภาษาไทยที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำเฉพาะพวก
คำพยางค์เดี่ยวเป็นสระเดี่ยวทั้งหมด ยกเว้นคำว่า /yiem - yien/ แต่เพียงคำเดี่ยวที่
เป็นสระประสม

10.2 คำซ้ำที่ซ้ำเสียงสระ

10.2.1 คำซ้ำที่ซ้ำเสียงสระในภาษาไทย

10.2.1.1 คำหลักเป็นคำพยางค์เดี่ยว

คำซ้ำที่มีคำหลักเป็นคำพยางค์เดี่ยว มีเสียงสระของคำหลัก
ซ้ำกับเสียงสระของคำสร้อย เสียงสระที่ซ้ำกัน เสียงพยัญชนะต้นและเสียงพยัญชนะตัวสะกดที่
ปรากฏคู่กัน ในคำที่ซ้ำเสียงสระจะแสดงไว้ด้วย มีดังต่อไปนี้

สระที่ซ้ำกัน	เสียงพยัญชนะต้น ที่ปรากฏคู่กัน	เสียงพยัญชนะตัวสะกด ที่ปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
ยฺ - ชฺ	ph - c	๘ - ๘	/phɯ: - <u>ch</u> :/
ue - uo	m - s	๘ - ๘	/muə - <u>sue</u> /
๕ - ๕	ŋ - k	๘ - ๘	/ŋɯ: - <u>k</u> ๕:/
หือ - หือ	l - f	๘ - ๘	/lɯə - <u>fue</u> /

10.2.1.2 คำหลักเป็นคำสองพยางค์

คำซ้ำที่มีคำหลักเป็นคำสองพยางค์พวกที่ 2 มีเสียงสระของ
คำหลักซ้ำกับเสียงสระของคำสร้อย เสียงสระที่ซ้ำกันเสียงพยัญชนะต้นและเสียงพยัญชนะตัวสะกด
ที่ปรากฏคู่กัน ในคำที่ซ้ำเสียงสระจะแสดงไว้ด้วย มีดังต่อไปนี้

สระที่ซ้ำกัน	เสียงพยัญชนะต้น ที่ปรากฏคู่กัน	เสียงพยัญชนะตัวสะกด ที่ปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
o: - o:	m - c	y - n	/kha'mo:y - kha'co:n/
ǎ - a	m - r	t - ŋ	/ra'mát - ra'wan/

10.2.2 คำซ้ำที่ซ้ำเสียงสระในภาษาเขมร

10.2.2.1 คำหลักเป็นคำพยางค์เดียว

คำซ้ำที่มีคำหลักเป็นคำพยางค์เดียว มีเสียงสระของคำหลักซ้ำกับเสียงสระของคำสร้อย เสียงสระที่ซ้ำกัน เสียงพยัญชนะต้นและเสียงพยัญชนะตัวสะกดที่ปรากฏคู่กัน ในคำซ้ำเสียงสระจะแสดงไว้ด้วย มีดังต่อไปนี้

สระที่ซ้ำกัน	เสียงพยัญชนะต้น ที่ปรากฏคู่กัน	เสียงพยัญชนะตัวสะกด ที่ปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
ae - ae	pr - khv	∅ - ∅	/prae - khvae/
ae - ae	b - ph	p - n	/baep - phaen/

10.2.3 ข้อสังเกตคำซ้ำที่ซ้ำเสียงสระในภาษาไทยและเขมร

- ก. ในภาษาไทย คำซ้ำที่ซ้ำเสียงสระ ไม่มีพยัญชนะตัวสะกด
ถ้าคำหลักเป็นคำพยางค์เดียว
- ข. คำซ้ำที่ซ้ำเสียงสระในภาษาเขมรไม่ปรากฏเมื่อคำหลัก
เป็นคำสองพยางค์

10.3 คำซ้ำที่ซ้ำเสียงสระกับพยัญชนะตัวสะกด

10.3.1 คำซ้ำที่ซ้ำเสียงสระกับพยัญชนะตัวสะกดในภาษาไทย

10.3.1.1 คำหลักเป็นคำพยางค์เดียว มีสระกับพยัญชนะตัวสะกดของคำหลักซ้ำกันกับสระกับพยัญชนะตัวสะกดของคำสร้อย เสียงสระกับพยัญชนะตัวสะกดที่ซ้ำกัน และพยัญชนะต้นที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำแบบนี้ มีดังนี้ คือ

สระกับตัวสะกดที่ปรากฏซ้ำกัน	พยัญชนะต้นปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
อ:ง - ั:ง	th - y	/tho:ง - y [ั] :ง /
ช:ย - ั:ย	ch - y	/chช:ย - mย [ั] :ย /
เ:น - ะ:น	kh - n	/khเ:น - me:น /
นเ - ึเ	? - th	/?นเ - thึเ /
เ:ว - ะ:ว	? - s	/?เ:ว - se:ว /
ึเ - ึเ	m - t	/มึเ - ึเ /
ิ - ิ	m - ch	/มิ - ุช /
เ - ุ	ง - ch	/งเ - ุช /
ล - ุ	l - th	/ล - ุ /

10.3.2 คำซ้ำที่ซ้ำเสียงสระกับพยัญชนะตัวสะกดในภาษาเขมร

10.3.2.1 คำหลักเป็นคำพยางค์เดียว มีสระกับตัวสะกดของคำหลักซ้ำกับสระกับพยัญชนะตัวสะกดของคำสร้อย เสียงสระกับพยัญชนะตัวสะกดที่ซ้ำกัน และพยัญชนะต้นที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำแบบนี้จะแสดงไว้ด้วย คือ

สระกับตัวสะกดที่ปรากฏซ้ำกัน	พยัญชนะต้นปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
vy - vy	pd - s	/pdvy - svy/
pien - pien	t - phl	/t̄pien - ph̄līen/
rvŋ - rvŋ	t - r	/tvŋ - rvŋ/
o:k - o:k	cr - lh	/cro:k - lh̄o:k/
ien - ien	? - pr	/?ien - prien/
ɛ:n - ɛ:n	m - t	/m̄ɛ:n - t̄ɛ:n/
oem - oem	m - t	/m̄oem - t̄oem/
nhŋ - nhŋ	n - th	/nhŋ - th̄nhŋ/
u:el - u:el	sr - b	/sru:el - bu:el/
o:t - o:t	sl - b	/slo:t - bo:t/

10.3.3 ข้อสังเกตคำซ้ำที่ซ้ำสระกับพยัญชนะตัวสะกดในภาษาไทยและภาษาเขมร

ก. พยัญชนะต้นที่ปรากฏคู่กันในภาษาไทยและภาษาเขมรมีเหมือนกัน 1 คู่ คือ m - t ในคำไทยว่า /m̄pien - t̄pien/ และในคำเขมรว่า /m̄oem - t̄oem/

ข. ในคำซ้ำภาษาไทย สระที่ไม่ปรากฏในคำซ้ำประเภทนี้ซ้ำสระกับพยัญชนะตัวสะกด คือ สระระดับกลางสูงทั้งสระหน้าและสระหลัง ส่วนภาษาเขมร สระระดับกลางสูงของสระหน้าไม่ปรากฏ

ค. คำซ้ำในภาษาไทยและภาษาเขมรที่มีคำหลักเป็นคำสองพยางค์ ไม่ปรากฏว่ามีสระและตัวสะกดซ้ำกัน

10.4 คำซ้ำที่มีคำพ้องสระตัวสะกด

10.4.1 คำซ้ำที่มีคำพ้องสระตัวสะกดในภาษาเขมร

คำซ้ำที่มีพ้องสระตัวสะกดของคำหลักซ้ำกับพ้องสระตัวสะกดของคำสร้อย มีแต่เฉพาะที่มีคำหลักเป็นคำพยางค์เดียว ในคำซ้ำที่มีคำหลักเป็นคำสองพยางค์ พ้องสระตัวสะกดซ้ำกันไม่มี เสียงพ้องสระตัวสะกดของคำหลักและคำสร้อยซ้ำกัน พ้องสระต้นและสระที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำแบบนี้ได้แสดงไว้ด้วย มีดังต่อไปนี้ คือ

พ้องสระตัวสะกดที่ซ้ำกัน	พ้องสระต้นและสระที่ปรากฏคู่กัน	คำซ้ำ
y	prè - phsa	/prèy - phsay /
y	ca: - vi:ə	/ca:y - vi:ey /
t	?ə - thm̩iə	/?ət - thmiət /
t	rù - tbr	/rùt - tbrt /
ŋ	rù - tʔr	/rùŋ - tʔŋ /

10.4.2 ข้อสังเกตคำซ้ำที่มีคำพ้องสระตัวสะกดในภาษาเขมร

คำซ้ำที่มีเสียงพ้องสระตัวสะกดมีแต่เฉพาะคำพยางค์เดียวในภาษาเขมร

เท่านั้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย